



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ.410.025.02.2015
P/15/098

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/098 - Wykorzystanie potencjału Portu Lotniczego „Rzeszów – Jasionka”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	1. Krzysztof Pakuła, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97393 z dnia 27 października 2015 r. 2. Maciej Pilecki, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97394 z dnia 27 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Port Lotniczy „Rzeszów – Jasionka” Spółka z o.o. w Jasionce nr 942, zwany w dalszej treści także Spółką lub Lotniskiem.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stanisław Nowak, Prezes Zarządu Spółki, od dnia 23 grudnia 2007 r. Zbigniew Halat, Wiceprezes Zarządu Spółki, od dnia 12 czerwca 2013 r. Poprzednio, funkcję Wiceprezesa pełnił Konrad Rabieja, od dnia 24 marca 2011 r. (dowód: akta kontroli str. 5-12)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Spółki w zbadanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości przy przekazywaniu do Głównego Urzędu Statystycznego informacji w zakresie ruchu towarowego i pasażerskiego, które nie miały wpływu na kontrolowany obszar funkcjonowania Lotniska.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadniają w szczególności:

- zrealizowanie prawie wszystkich zadań inwestycyjnych Spółki, planowanych na lata 2012-2015, mających na celu zwiększenie potencjału Lotniska, poprawę jego konkurencyjności oraz dostosowanie infrastruktury do potrzeb linii lotniczych i pasażerów. Spółka zrealizowała 11 (spośród 12) projektów inwestycyjnych, dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej, osiągając w 9 z nich zakładane wskaźniki rezultatów,
- uzyskanie wcześniej niż przewidywano (w 2015 r. zamiast w 2018 r.) wielkości istotnych wskaźników, określonych w Planie Generalnym, dotyczących liczby operacji lotniczych, wielkości ruchu towarowego oraz ruchu General Aviation²,
- zwiększanie, w każdym roku okresu objętego kontrolą, liczby obsłużonych pasażerów oraz od 2014 roku – tonażu odprawionych towarów,
- generowanie straty netto w działalności Spółki w okresie 2013 r. – 2014 r. na poziomie niższym od przewidywanego w Planie Generalnym,
- wzrost (w badanych latach) przychodów z działalności lotniczej oraz pozalotniczej.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Lotnictwo ogólne – wszystkie statki powietrzne niesklasyfikowane jako przewoźnicy korzystający z Lotniska.

Innymi działaniami Spółki, zmierzającymi do pełnego wykorzystania potencjału Lotniska, które oceniono pozytywnie, były przedsięwzięcia informacyjno-edukacyjne i marketingowe, podejmowane w celu realizacji zamierzeń listu intencyjnego zawartego z Departamentem Lotnictwa Miami – Dade, oraz nawiązanie współpracy z firmą [...]³. Efektem tej współpracy jest plan budowy nowego terminalu cargo (oddanie do użytkowania planowane w trzecim kwartale 2016 r), co pozwoli na wielokrotnienie możliwości tymczasowego magazynowania towarów oraz przygotowania do wysyłki drogą lotniczą.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na przekazywaniu przez Spółkę do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdań statystycznych (PL-1) zawierających nieprawidłowe dane w zakresie ruchu towarowego i pasażerskiego. Nieprawidłowości te nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1 Zgodność zrealizowanych na Lotnisku inwestycji z planami inwestycyjnymi, zawartymi w Biznes Planie i Planie Generalnym Portu Lotniczego

1.1

Opis stanu faktycznego

Inwestycje, zaplanowane do realizacji na Lotnisku w latach 2012-2015, ujęte były w dwóch dokumentach planistycznych: w Biznes Planie dla Spółki Port Lotniczy „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o. (wersja B)”, zwanym w dalszej treści „Biznes Planem”, sporządzonym 3 października 2008 r. przez firmę Trio Management Corporate Finance Sp. z o.o., oraz w Planie Generalnym Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka na lata 2012 – 2033 zwanym w dalszej treści „Planem Generalnym” sporządzonym w sierpniu 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 21-116, 138-174)

W badanym okresie zrealizowane zostały następujące zadania (projekty, przedsięwzięcia itp.):

- „Port Lotniczy Rzeszów - Budowa nowego terminalu pasażerskiego”, projekt wykonany w latach 2010-2013. Zakres rzeczowy projektu obejmował budowę nowego terminala pasażerskiego przeznaczonego do obsługi ruchu pasażerskiego na liniach krajowych i międzynarodowych,
- „Port Lotniczy Rzeszów – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej” projekt wykonany w latach 2010-2014. Zakres rzeczowy projektu obejmował rozbudowę płyty postojowej i budowę płyty do odladzania samolotów oraz rozbudowę i modernizację równoległej drogi kołowania i dróg szybkiego zejścia,
- „Przebudowa i rozbudowa systemu oświetlenia nawigacyjnego w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka – ETAP 1” projekt wykonany w latach 2010-2013. Zakres rzeczowy projektu obejmował rozbudowę istniejącego systemu nawigacyjnego na kierunku 09 do kategorii I,
- „Rozbudowa zaplecza technicznego Portu Lotniczego Rzeszów - Jasionka” projekt wykonany w latach 2010-2013, Zakres rzeczowy projektu obejmował powstanie kompleksu obiektów o powierzchni 5000 m².

³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie ujawnienia nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- „Modernizacja i rozbudowa nawierzchni lotniskowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą zachodniej części Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka” projekt wykonany w latach 2011-2013. Zakres rzeczowy projektu obejmował modernizację drogi startowej na odcinku 700 m, wykonanie nowej nawierzchni z pobocza, modernizację i rozbudowę płyty postojowej, oraz budowę placów składowo-manewrowych,
- „Zakup systemu kontroli bezpieczeństwa osób i towarów” projekt wykonany w latach 2011-2012. Zakres rzeczowy projektu obejmował zakup stacjonarnych detektorów metali, systemu kontroli radiometrycznej, urządzeń RTG, systemu szkoleniowego operatorów urządzeń RTG,
- „Zakup systemu kontroli bezpieczeństwa bagażu kabinowego” projekt wykonany w latach 2011-2012. Zakres rzeczowy projektu obejmował zakup urządzenia RTG oraz wyposażenia kontroli bezpieczeństwa,
- „Wzmocnienie systemu bezpieczeństwa lotniska Rzeszów – Jasionka poprzez doposażenie w sprzęt oraz systemy monitoringu” projekt wykonany w latach 2011-2013. Zakres rzeczowy projektu obejmował zakup sprzętu do kontroli bezpieczeństwa oraz zapewnienia odpowiedniej organizacji funkcjonowania lotniska,
- „Zakup sprzętu i urządzeń do nowopowstającego terminala pasażerskiego i obsługi lotniska” projekt wykonany w latach 2010-2013. Zakres rzeczowy projektu obejmował m.in. zakup sprzętu biurowego oraz rękawa do samolotu,
- „Przebudowa i rozbudowa systemu oświetlenia nawigacyjnego w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka – budowa świateł osi centralnej i strefy przyziemia drogi startowej” projekt wykonany w latach 2010-2014,
- „Odnawialne źródła energii dla budynków Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka” projekt wykonany w latach 2013-2014.

(dowód: akta kontroli str. 198-270)

W latach 2012-2015 zostały wykonane wszystkie zaplanowane inwestycje poza jedną inwestycją pn. „Budowa świateł podejścia na kierunku 27 dla progu przeniesionego na koniec drogi startowej”.

Zarząd wyjaśnił, że inwestycja została zrealizowana w 99%. Z uwagi na opóźnienia w realizacji inwestycji dotyczącej instalacji ILS kat. II na kierunku 27 (inwestycja PAŻP), która ma bezpośredni wpływ na umożliwienie pełnego wykorzystania drogi startowej z progiem zlokalizowanym na jej końcu, wystąpiło przesunięcie zakończenia realizacji projektu (planowana data zakończenia realizacji projektu - maj 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 199-202, 528-530)

1.2

We wnioskach (umowach) o dofinansowanie projektów inwestycyjnych opisanych w punkcie 1.1, Spółka określała m.in. wskaźniki rezultatów, które zamierzała osiągnąć po zakończeniu poszczególnych inwestycji.

Wskaźnikami rezultatu były m.in.:

- zwiększenie przepustowości portów lotniczych w sieci TEN-T (operacje lotnicze na godzinę),
- liczba pasażerów (osoby na rok),
- liczba obsługiwanych połączeń (sztuk na rok),
- liczba osób korzystających z lotniska w przelotach krajowych (osoby na rok),
- liczba osób korzystających z lotniska w przelotach międzynarodowych (osoby na rok),
- liczba przewozów cargo realizowanych z lotniska (tony na rok),

- liczba obsługiwanych samolotów (sztuk na rok).

W przypadku dziewięciu projektów Spółka osiągnęła zakładane wartości wskaźników, w przypadku dwóch projektów nie wszystkie wskaźniki zostały osiągnięte. Projektami tymi były:

1. „Przebudowa i rozbudowa systemu oświetlenia nawigacyjnego w Porcie Lotniczym Rzeszów-Jasionka - ETAP 1”. Spółka nie osiągnęła następujących wskaźników:

- liczba pasażerów – planowana wartość wskaźnika wynosiła 620.000. Wskaźnik ten miał być osiągnięty w 2014 r. Wskaźnik w 2014 r. osiągnął wartość 601.070 pasażerów i był niższy od zakładanego o 18.930 pasażerów.

- liczba osób korzystających z lotniska w przelotach krajowych – planowana wartość wskaźnika wynosiła 173.600 pasażerów. Wskaźnik miał być osiągnięty w 2014 r. Wskaźnik w powyższym roku osiągnął wartość 143.768 pasażerów i był niższy od zakładanego o 29.832 pasażerów.

Zarząd wyjaśnił, że „wpływ na nieosiągnięcie powyższych wartości miały:

- niekorzystne warunki pogodowe, które uniemożliwiły start i lądowanie statków powietrznych,

- przesunięcie zakończenia rzeczowego projektu z 30 września 2012 r. na 31 stycznia 2013 r. Tym samym za rok docelowy osiągnięcia wskaźników rezultatów w tym projekcie, Instytucja Zarządzająca uznała rok 2014 a nie jak pierwotnie zaplanowano 2013”. Zawarte w Studium wykonalności projektu wartości wskaźników, planowane były dla projektu w pełni funkcjonującego od 30 września 2012 r. a nie od 31 stycznia 2013 r. Podkreślić należy, że wszystkie pierwotnie zaplanowane wskaźniki rezultatu w tym projekcie dla roku docelowego 2013, zostały osiągnięte. „Dodatkowo nieosiągnięcie w 2014 r. wskaźnika dotyczącego liczby osób korzystających z lotniska w przelotach krajowych, spowodowane było mniejszą niż zakładano ilością operacji lotniczych w lotach krajowych”.

Pozostałe wskaźniki przewidziane w projekcie zostały osiągnięte.

2. „Rozbudowa zaplecza technicznego Portu Lotniczego Rzeszów- Jasionka”. Spółka nie osiągnęła planowanej liczby osób korzystających z lotniska w przelotach krajowych (wartość planowana - 145.000 pasażerów, wartość osiągnięta – 143.768). Osiągnięta wartość wskaźnika była niższa od zaplanowanej o 1.232 pasażerów. Jednocześnie wskaźnik dotyczący liczby pasażerów w przelotach międzynarodowych był wyższy od zakładanego o 42.302 pasażerów.

Zarząd wyjaśnił, że „na nieosiągnięcie powyższego wskaźnika wpływ miały zarówno niekorzystne warunki pogodowe jak i mniejsza niż zakładano ilość operacji lotniczych w lotach krajowych”.

(dowód: akta kontroli str. 198-316, 528-530)

W Planie Generalnym określono prognozy, obejmujące lata 2013 -2033, dotyczące:

1. przewozów pasażerskich,
2. operacji lotniczych,
3. przewozów towarowych,
4. ruchu przesyłek pocztowych,
5. operacji General Aviation.

Każda z prognoz sporządzona została dla trzech scenariuszy: pozytywnego, umiarkowanego, oraz pesymistycznego.

Ad. 1) Prognoza przewozów pasażerskich zakładała, że w 2018 r. Port Lotniczy obsłuży: w wariantcie optymistycznym – 1.166.344 pasażerów, w wariantcie umiarkowanym – 888.277 pasażerów, w wariantcie pesymistycznym – 739.206 pasażerów.

Według danych Spółki za 2015 r., Port Lotniczy obsłużył 645.214 pasażerów. W porównaniu do 2014 r. zanotowano wzrost liczby pasażerów o 44.144, tj. o 7,3%.

Przy założeniu, że Spółka utrzyma taką tendencję, w 2018 r. z Portu Lotniczego skorzysta 797.082 pasażerów, tj. o 57.876 więcej niż zakładała prognoza ruchu pasażerskiego, zawarta w Planie Generalnym, dla wariantu pesymistycznego. Natomiast w odniesieniu do wariantu umiarkowanego, ruch pasażerski byłby niższy od prognozowanego o 91.195 pasażerów.

Zarząd Spółki wyjaśnił, że w 2012 r. w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka dokonano uruchomienia nowego terminala pasażerskiego. Łączyło się to z ogłoszeniem uruchomienia siedmiu nowych połączeń międzynarodowych oraz powstaniem bazy nowego przewoźnika rozkładowego – OLT Express. Szacowany przyrost ruchu pasażerskiego przy uwzględnieniu zrównoważonych parametrów kształtowałby się na poziomie ok 300-400 tys. podróży. Jednakże w 2012 r. doszło do bezterminowego zawieszenia operacji lotniczych przez OLT Express. „Pomimo faktu eliminacji przewoźnika z rynku, na którą Port Lotniczy w Rzeszowie nie miał żadnego wpływu, wartości sprzedażowe oraz rosnące zainteresowanie pasażerów ofertą nowej linii pozwalało na dokonanie podwyższenia prognozowanego na kolejne lata ruchu pasażerskiego”.

Ponadto Zarząd Spółki wyjaśnił, że w celu uzyskania jak najlepszych wyników podejmował następujące działania:

- prowadził rozmowy z Lufthansą w 2013 r. Po tych rozmowach zdecydowała ona o podwojeniu częstotliwości rejsów do Frankfurtu,
- kontakty i rozmowy z PLL LOT przyczyniły się do wprowadzenia od zimy 2012/2013 wczesnoporannego i późnowieczornego rejsu pomiędzy Warszawą a Rzeszowem z uwzględnieniem nocowania samolotu w rzeszowskim porcie, co przełożyło się na przyrost liczby pasażerów,
- prowadzenie rozmów z przewoźnikiem 4You Airlines – zakończył on jednak działalność bez możliwości wykonywania operacji lotniczych,
- prowadzenie rozmów z linią Czech Airlines, czego skutkiem było uruchomienie nowej trasy w ramach połączeń regularnych.

Ad.2) Prognoza operacji lotniczych zakładała, że w 2018 r. w Porcie Lotniczym przeprowadzonych zostanie: w wariantcie optymistycznym – 10.332 operacje lotnicze, w wariantcie umiarkowanym – 8.320 operacji lotniczych, w wariantcie pesymistycznym – 7.163 operacje lotnicze.

Według danych Spółki za 2015 r., liczba operacji lotniczych wyniosła 13.728 operacji. Oznacza to, że przekroczono prognozę operacji lotniczych określoną w Planie Generalnym w wariantcie optymistycznym na rok 2023 o 185 operacji lotniczych.

Z wyjaśnień Zarządu Spółki wynika, że na rozbieżności pomiędzy prognozami a osiągniętymi wartościami wykonywanych operacji lotniczych duży wpływ miał segment General Aviation. „Cechami charakterystycznymi General Aviation jest brak regularności przy jednoczesnym dopasowaniu do specyficznych potrzeb klientów komercyjnych”.

Ad. 3) Prognoza ruchu towarowego zakładała, że w 2018 r. w Porcie Lotniczym wyniesie on: w wariantcie optymistycznym – 1.561 ton, w wariantcie umiarkowanym – 841 ton, w wariantcie pesymistycznym – 500 ton.

Według danych Spółki za 2015 r., w ruchu towarowym odprawiono 4.473 tony towarów. Oznacza to, że została osiągnięta prognoza przewozów towarowych określona w Planie Generalnym w wariantcie optymistycznym na rok 2023 (prognoza ta wynosiła 4.218 ton, tj. o 255 ton mniej).

Zarząd Spółki wyjaśnił, że tak duże rozbieżności pomiędzy prognozami a osiągniętymi wartościami były spowodowane tym, że „Spółka pozyskała kontrakt na obsługę rejsów towarowych z komercyjnym kontrahentem, co z racji dużych

wolumenów cargo, poskutkowało znaczącym przyrostem w statystyce odprawianych towarów”.

Ad. 4) Prognoza ruchu przesyłek pocztowych zakładała, że w 2018 r. ruch przesyłek pocztowych w Porcie Lotniczym wyniesie: w wariantcie optymistycznym – 509 operacji, w wariantcie umiarkowanym – 428 operacji, natomiast w wariantcie pesymistycznym – 400 operacji.

Według danych Spółki za 11 miesięcy 2015 r. ruch przesyłek pocztowych wyniósł 326 operacji. Spółka zakładała, że liczba ta do końca roku nie ulegnie zmianie.

Ruch pocztowy w listopadzie i grudniu 2015 r. został wstrzymany przez przewoźnika lotniczego, świadczącego usługi na rzecz Poczty Polskiej. Z informacji uzyskanych od przewoźnika wynika, że „ww. operacje, zostały zawieszono przez Poczty Polską, na co władze Spółki Lotniskowej nie miały i nie mają wpływu⁴”.

W latach 2012-2014 r. ruch przesyłek pocztowych wahał się od 380 do 384 na rok. W listopadzie i grudniu poszczególnych lat wahał się w przedziale od 54 do 58 operacji. Wynika z tego, że w poszczególnych latach liczba operacji pocztowych osiągała podobne wartości. Niezmienna liczba operacji pocztowych w poszczególnych latach była niższa od prognozy wynikającej z Planu Generalnego o około 20 operacji pocztowych dla wariantu pesymistycznego, o 130 operacji dla wariantu umiarkowanego.

Ad. 5) Prognoza ruchu General Aviation zakładała, że w 2018 r. w Porcie Lotniczym wyniesie on: w wariantcie optymistycznym – 11.174 operacje, w wariantcie umiarkowanym – 7.110 operacji, natomiast w wariantcie pesymistycznym – 6.359 operacji.

Według danych Spółki za 2015 r. ruch ten wyniósł 7.048 operacji. Oznacza to, że Spółka osiągnęła prognozę liczby operacji General Aviation (wariant pesymistyczny) zakładaną na 2018 r. W odniesieniu do wariantu umiarkowanego prognozy na 2018 r. zawartej w Planie Generalnym, liczba ta była niższa o 62 operacje.

(dowód: akta kontroli str. 117-137, 312-316, 321-326, 411-427, 556)

Zarząd Spółki wyjaśnił, że rynek transportu lotniczego funkcjonuje obecnie na obszarze stosunkowo dużej dynamiki zmian, m.in.:

- mała ilość linii lotniczych, a co za tym idzie słaba konkurencyjność,
- wzrastająca aktywność linii nisko kosztowych wywołująca zróżnicowanie zachowań pasażerów, wybierających tańsze połączenia (bilety) z oddalonych od miejsca zamieszkania lotnisk,
- przechodzenie niektórych przewoźników w stan likwidacji, bądź też przejmowanie ich przez większe linie lub grupy linii lotniczych,
- rynek uwrażliwiony na światowe trendy gospodarczo – polityczne (fluktuacja cen paliw, kryzysy polityczne, konflikty międzynarodowe).

Mając na uwadze powyższe, niesłychanie trudno jest oszacować prawdopodobne wartości ruchu pasażerskiego, ruchu towarowego oraz liczby operacji lotniczych w nadchodzących latach. Zarząd przewiduje aktualizację Planu Generalnego w 2017 r. (zgodnie z art. 55 ust. 10 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. *Prawo Lotnicze*⁵).

(dowód: akta kontroli str. 322-326)

Plan Generalny zakładał (str. 59), że Spółka będzie ponosiła stratę netto do 2017 r., a w następnych latach będzie przynosiła zysk netto, tj.: w 2018 r. – 1.711 tys. zł, a w 2033 r. – 35.670 tys. zł.

⁴ Wyjaśnienia Zarządu Spółki

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 1393 ze zm.

Na lata 2012-2014 zakładano stratę netto w łącznej wysokości 46.368 tys. zł, w tym: w 2012 r. – 14.979 tys. zł, w 2013 r. – 16.567 tys. zł i w 2014 r. – 14.822 tys. zł.

Na 2015 r. przewidziano stratę netto na poziomie 11.333 tys. zł.

Według sprawozdań finansowych za lata 2012 – 2014, Spółka poniosła stratę netto w łącznej wysokości 45.646,7 tys. zł, w tym: w 2012 r. – 14.979,1 tys. zł, w 2013 r. – 16.421,5 tys. zł, i w 2014 r. – 14.246,1 tys. zł. Na wielkość tej straty istotny wpływ miało obciążenie wyniku finansowego kosztami amortyzacji zrealizowanych inwestycji.

Poniesiona strata netto Spółki była niższa od zakładanej w Planie Generalnym łącznie o 721,3 tys. zł (o 1,6%), w tym: w 2013 r. o 145,5 tys. zł oraz w 2014 r. o 575,9 tys. zł, tj. odpowiednio o: 0,9% i 3,9%.

Poniesiona strata netto w roku 2012 r. była na poziomie zakładanej w Planie Generalnym. Według danych za III kwartały 2015 r., strata netto wyniosła 12.435 tys. zł.

W Planie Generalnym założono, że EBITDA (zysk przed odsetkami, podatkami i amortyzacją) będzie wynosił: w 2012 r. – 3.483 tys. zł, w 2013 r. – 7.313 tys. zł, w 2014 r. – 10.032 tys. zł oraz w 2015 r. – 17.374 tys. zł.

Według rachunku zysków i strat Spółki, EBITDA wynosił: w 2012 r. – 3.484 tys. zł, w 2013 r. – 6.392 tys. zł, w 2014 r. – 13.783 tys. zł oraz w okresie III kwartałów 2015 r. – 9.903 tys. zł.

EBITDA w 2013 r. był niższy od planowanego o 921 tys. zł (o 12,6%), a w 2014 r. był wyższy od planowanego o 3.751 tys. zł (o 37,4%). EBITDA w okresie III kwartałów 2015 r. stanowił 57% planowanego na cały 2015 r.

W 2012 r. EBITDA wynosił 3.484 tys. zł i był na poziomie zakładanego w Planie Generalnym.

W okresie objętym kontrolą, przychody Spółki ze sprzedaży wynosiły: w 2012 r. – 53.181 tys. zł, w 2013 r. – 54.302 tys. zł, w 2014 r. – 47.877 tys. zł oraz w okresie III kwartałów 2015 r. – 37.578 tys. zł.

Wzrost przychodów ze sprzedaży w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w 2013 r. o 1.121 tys. zł, tj. o 2,1%. W 2014 r. nastąpił spadek przychodów ze sprzedaży w stosunku do roku poprzedniego o 6.425 tys. zł, tj. o 11,8%, co było spowodowane spadkiem przychodów ze sprzedaży paliwa lotniczego o 22,6%.

W 2014 r. przychody z działalności lotniczej i przychody z działalności pozalotniczej były wyższe od uzyskanych w 2013 r., odpowiednio o: 2,6% i 14,7%.

W okresie III kwartałów 2015 r. pozytywnym trendem był wzrost przychodów z działalności lotniczej w stosunku do 2014 r. o 851 tys. zł, tj. o 6,1%.

W strukturze przychodów, w latach 2012 - 2015 (III kwartały), największy udział miały przychody ze sprzedaży paliwa lotniczego, które wykazywały jednak tendencję malejącą i stanowiły w przychodach ze sprzedaży ogółem, odpowiednio: 63,4%, 62,8%, 55,1% i 45,7%. Rosły przychody z działalności lotniczej, które stanowiły odpowiednio: 24,6%, 24,9%, 29% i 39,2% przychodów ze sprzedaży ogółem.

Rosły również przychody z działalności pozalotniczej i stanowiły w strukturze przychodów ze sprzedaży: w 2012 r. – 10,6%, w 2013 r. – 11,3% oraz w 2014 r. – 14,7%.

W okresie III kwartałów 2015 r. przychody z działalności lotniczej i pozalotniczej wynosiły łącznie 19.961 tys. zł i stanowiły 53,1% przychodów ze sprzedaży ogółem.

Przychody ze sprzedaży za okres III kwartałów 2015 r. wynosiły 37.578 tys. zł i stanowiły 78,5% tych przychodów w 2014 r. (47.877 tys. zł).

Przyjmując występującą tendencję przyrostu przychodów ze sprzedaży, można przyjąć, że na koniec 2015 r. Spółka uzyska przychody ze sprzedaży w wysokości ok. 50.103 tys. zł, tj. wyższe od uzyskanych w 2014 r. o 2.226 tys. zł (o 4,6%).

W okresie objętym kontrolą, w strukturze kosztów operacyjnych największy udział miały koszty amortyzacji oraz koszty pozyskania sprzedawanych towarów i materiałów, które stanowiły odpowiednio: w 2012 r. – 25,8% i 41,1%, w 2013 r. – 29,2% i 38,2%, w 2014 r. – 36,1% i 29,7% oraz w okresie III kwartałów 2015 r. – 38,9% i 24,1%.

(dowód: akta kontroli str. 175-197, 327-410, 538-539)

Zarząd Spółki oceniając szanse realizacji Planu Generalnego w zakresie uzyskania przychodów i kosztów na lata 2016-2017 podał m.in., że na bieżąco monitoruje i analizuje sytuację finansową Spółki oraz otoczenie biznesowe, w którym funkcjonuje i dokłada wszelkich starań w celu uzyskania przychodów i kosztów zaplanowanych w Planie Generalnym na lata 2016-2017.

(dowód: akta kontroli str. 554-555)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2 Działania Zarządu Spółki w zakresie wykorzystania możliwości Lotniska w przewozach krajowych i międzynarodowych

2.1

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012 – 2015 r. (I półrocze) na Lotnisku zrealizowano łącznie 11 projektów inwestycyjnych na łączną kwotę 330.728,6 tys. zł (koszty brutto projektów). Projekty te opisano w pkt 1 niniejszego wystąpienia.

Zaplanowane i zrealizowane na Lotnisku inwestycje miały na celu zwiększenie liczby obsługiwanych pasażerów oraz ruchu towarowego zarówno w przewozach krajowych jak i międzynarodowych.

W wyniku zrealizowanych zadań inwestycyjnych m.in. zwiększono przepustowość Lotniska do 1,4 mln pasażerów na rok.

W latach 2012 – 2015 (do końca listopada), w Porcie Lotniczym Rzeszów – Jasionka obsłużono 2.401.196 pasażerów, w tym w 2012 r. – 564.992, w 2013 r. – 589.920, w 2014 r. – 601.070 oraz w 2015 r. – 645.214 pasażerów.

W każdym roku okresu objętego kontrolą, nastąpił wzrost liczby obsługiwanych pasażerów w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, tj.: w 2012 r. o 15%, w 2013 r. o 4,4%, w 2014 r. o 1,9% oraz w 2015 r. o 7,3%.

W 2015 r. obsłużono 645.214 pasażerów, co oznacza, że potencjał Lotniska w zakresie ruchu pasażerskiego został wykorzystany w 46%.

Zgodnie z prognozą ruchu pasażerskiego przedstawioną w Planie Generalnym Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka (wariant umiarkowany), Lotnisko obsłuży 1 mln pasażerów w roku 2021, a 1,4 mln pasażerów w roku 2030.

Przyjmując obecną dynamikę wzrostu ruchu pasażerskiego (tj. ok. 7,3% w 2015 r.), można stwierdzić, że w 2021 r. Lotnisko obsłuży ok. 984.695 pasażerów, a 1 mln pasażerów osiągnie rok później, tj. w 2022 r.

W ruchu towarowym (cargo) odprawiono w 2012 r. – 631,1 ton towarów, w 2013 r. – 609 ton, w 2014 r. – 1.184,9 ton oraz w 2015 r. – 4.473,4 ton. Znaczący wzrost tonażu odprawionych towarów w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego nastąpił w 2014 r. o 94,6% oraz w 2015 r. o 277%.

W latach 2012 – 2013 największy udział w ruchu towarowym miała poczta odpowiednio: 65% i 69%, segment „on board” stanowił w tych latach odpowiednio: 35% i 31%.

Od 2014 r. struktura ruchu towarowego uległa zmianie na korzyść segmentu „on board”, w którym odprawiono 804,7 ton frachtu (67,9%), przesyłki pocztowe wyniosły 380,2 ton (32,1%).

Według stanu na koniec 2015 r. w segmencie „on board” odprawiono: 3.862 ton (86,3%), poczta – 290,8 ton (6,5%) i RFS (Road Feeder Service) – 320,6 ton (7,2%).

Zgodnie z prognozą ruchu towarowego przedstawioną w Planie Generalnym Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka (bez poczty), w 2018 r. przewidziano odprawę 1.561 ton towarów w wariantcie optymistycznym oraz 841 ton towarów w wariantcie umiarkowanym. Na koniec 2015 r. Lotnisko odprawiło 4.182,6 ton towarów (bez poczty), co oznacza, że prognoza na rok 2018 została przekoczona o 2.621,6 ton (o 168%) w wariantcie optymistycznym oraz o 3.341,6 ton (o 397%) w wariantcie umiarkowanym.

(dowód: akta kontroli str. 117-137, 198, 312-321, 411-427, 556)

Spółka posiadała określone kierunki rozwoju w Biznes Planie oraz Planie Generalnym Lotniska w zakresie planowanych połączeń oraz ilości przewoźników operujących z lotniska w dłuższej perspektywie czasu.

Według założeń Biznes Planu Spółki, prognozowana liczba połączeń (kierunków) obsługiwanych z Lotniska na lata 2008-2030, wynosiła od 8 do 20 (łącznie z lotami czarterowymi i operacjami General Aviation), w tym: w latach 2012-2016 – 19 i w latach 2017-2030 – 20.

W okresie objętym kontrolą, z Lotniska realizowano od 20 do 26 połączeń (łącznie z lotami czarterowymi i operacjami General Aviation), w tym: w 2012 r. – 23, w 2013 r. – 26, w 2014 r. – 23 oraz w 2015 r. – 20.

Zarząd Spółki wyjaśnił, że Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka w swoich dokumentach strategicznych (Biznes Plan oraz Plan Generalny) ma określone kierunki rozwoju Spółki w zakresie planowanych połączeń oraz ilości przewoźników operujących z lotniska w dłuższej perspektywie czasu. Uwzględniając specyfikę rynku transportu lotniczego, wyszczególnione w ww. dokumentach dane mają charakter planistyczny. Według Zarządu „transport lotniczy jest niezwykle wrażliwy na wszelkie zmiany społeczne, ekonomiczne oraz polityczne”, stąd nie jest możliwe dokładne określenie ilości przyszłych połączeń lotniczych oraz kierunków ich wykonywania, jak też wskazanie konkretnej liczby przewoźników.

Zarząd dodał, że nie sporządza planu działań w zakresie zwiększenia siatki połączeń czy liczby przewoźników, gdyż na bieżąco prowadzi rozmowy z obecnymi przewoźnikami w zakresie rozszerzenia siatki połączeń oraz potencjalnymi nowymi przewoźnikami, a ponadto „powyższe działania nie stanowią, zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, wyszczególnionych obowiązków zarządzającego lotniskiem”.

Oprócz ww. zadań inwestycyjnych Zarząd Spółki podejmował inne działania zmierzające do pełnego wykorzystania potencjału Lotniska. Działania te doprowadziły m.in. do:

a) Utworzenia centrum remontowo-naprawczego śmigłowców na terenie Portu Lotniczego Rzeszów - Jasionka. W tym celu w dniu 16 lipca 2014 r. Spółka dokonała sprzedaży firmie [...] ⁶, nieruchomości położonej w Jasionce, stanowiącej działki ewidencyjne o numerach 1867/208 i 1867/223 o łącznej powierzchni 2,1041 ha, za cenę brutto 30.272,2 tys. zł w celu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obejmującym, konserwację, remont i naprawę śmigłowców;

b) Utworzenia szkoły lotniczej i zakładu obsługi samolotów. W tym celu w dniu 16 listopada 2011 r. Spółka podpisała z Firmą [...] ⁷ umowę przeniesienia własności nieruchomości, położonej w Jasionce, stanowiącej działkę nr 1867/201 o pow. 1,3383 ha, za cenę brutto 2.422,4 tys. zł pod działalność związaną z przemysłem lotniczym. Założona przez ww. Firmę [...] ⁸ prowadzi na terenie sprzedanej nieruchomości działalność, która dotyczy serwisowania i budowy samolotów oraz szkolenia pilotów;

c) Pozyskania firmy zajmującej się naprawą i konserwacją dużych samolotów. W dniu 7 maja 2014 r. Spółka podpisała z firmą [...] ⁹ umowę najmu hangarów H2 i H3 wraz z płytami przedhangarowymi, w celu prowadzenia przez firmę [...] ¹⁰ działalności usługowej polegającej na garażowaniu samolotów oraz wykonywaniu bieżących napraw i konserwacji samolotów pasażerskich przewożących lub odbierających pasażerów z lotniska Rzeszów-Jasionka. Umowę najmu zawarto na czas oznaczony, tj. 10 lat z możliwością jej przedłużenia na kolejne 10 lat od daty zawarcia;

d) Zawarcia deklaracji współpracy pomiędzy Portem Lotniczym Rzeszów-Jasionka a Departamentem Lotnictwa Miami – Dade. W dniu 6 listopada 2013 r. Prezes Zarządu Spółki podpisał Deklarację Współpracy (Memo of Understanding) z władzami lotniska w Miami, zmierzającą do utworzenia połączeń cargo pomiędzy dwoma węzłami lotniczymi obsługującymi z jednej strony Stany Zjednoczone, Amerykę Łacińską i Karaiby, a z drugiej Europę Środkową;

e) Pozyskania inwestora do budowy nowego terminala cargo. W tym celu Spółka w dniu 10 listopada 2015 r. podpisała z firmą [...] ¹¹, umowę sprzedaży nieruchomości gruntowej położonej w Jasionce (teren lotniska), składającej się z działki nr 1867/231 o powierzchni 1,6752 ha za cenę 3.914,9 zł brutto w celu wybudowania na niej budynku magazynowo – biurowego typu cargo wraz z odpowiednią infrastrukturą towarzyszącą;

f) Utworzenia Punktu Odpraw Fitosanitarnych. W dniu 6 lutego 2015 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał rozporządzenie *zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu punktów wwozu, przez które można wprowadzać rośliny, produkty roślinne lub przedmioty* ¹², którym utworzono punkt odpraw fitosanitarnych w Porcie Lotniczym Rzeszów - Jasionka. Dzięki uruchomieniu tego punktu odpraw przez Lotnicze Przejście Graniczne w Jasionce można przewozić rośliny oraz

⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 ze zm.) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie ujawnienia nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁷ j.w.

⁸ j.w.

⁹ j.w.

¹⁰ j.w.

¹¹ j.w.

¹² Dz. U. z 2015 r. poz. 240

produkty i przedmioty pochodzenia roślinnego. Oficjalne uruchomienie punktu odpraw fitosanitarnych miało miejsce w dniu 12 marca 2015 r. Punkt, utworzony na wniosek Wojewody podkarpackiego, jest drugim w Polsce takim miejscem, po przejściu granicznym na Lotnisku Chopina w Warszawie. Do czasu niniejszej kontroli NIK nie dokonywano w ww. Punkcie odpraw fitosanitarnych, z uwagi na brak zgłoszeń towarów do takich odpraw.

Ponadto Zarząd Spółki, w okresie objętym kontrolą, zawarł 19 umów na obsługę naziemną samolotów świadczących usługi pasażerskie oraz cargo.

(dowód: akta kontroli str. 434-488,531-534)

Zarządu Spółki wyjaśnił, że powyższe działania Spółki miały na celu pełne wykorzystanie potencjału Portu Lotniczego Rzeszów – Jasionka, poprawę konkurencyjności Lotniska na tle pozostałych lotnisk w kraju, poprawę jakości obsługi pasażerów i statków powietrznych oraz dostosowanie infrastruktury do stale rosnących potrzeb pasażerów oraz linii lotniczych.

Zarząd podał, że korzyści uzyskiwane przez Spółkę Port Lotniczy „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. z tytułu zawarcia umów z wyszczególnionymi podmiotami z branży lotniczej oraz logistycznej są wielowymiarowe i w żadnym razie nie sprowadzają się jedynie do doraźnych korzyści finansowych wynikających bezpośrednio z zawarcia umów sprzedaży gruntów lub dzierżawy infrastruktury lotniskowej. Do wachlarza tych korzyści należą m.in.:

- zwiększenie rozpoznawalności lotniska w Jasionce w różnych segmentach branży lotniczej;
- przychody finansowe ze startów-ładowań i obsługi samolotów, które przez te firmy są użytkowane i obsługiwane;
- zwiększenie możliwości promocyjnych oraz wykorzystania potencjału biznesowego poprzez współpracę z podmiotami działającymi w różnych obszarach – od oferowania usług techniczno-warsztatowych, poprzez produkcję lotniczą, usługi szkoleniowe i doradcze, po wachlarz usług logistycznych;
- zwiększona i rosnąca świadomość funkcjonowania Portu w Jasionce w społeczeństwie, co przekłada się na relacje związane z szeroko pojętym rynkiem pracy (w wymiarze lokalnym i międzynarodowym) oraz usług z nim związanych;
- polepszenie konkurencyjności lotniska poprzez nawiązanie nowych i intensyfikację istniejących kontaktów biznesowych współpracujących z wyszczególnionymi podmiotami gospodarczymi – lepsze perspektywy i potencjał do dalszych rozmów handlowych z innymi podmiotami;
- budowanie silnej marki lotniska w Jasionce, jako innowacyjnego i komplementarnego przedsiębiorstwa funkcjonującego w określonym otoczeniu biznesowym;
- polepszenie zdolności pozycjonowania Portu Lotniczego i jego otoczenia biznesowego w dynamicznych i szybko zmieniających się uwarunkowaniach rynku lotniczego.

Ponadto Zarząd wyjaśnił, że Funkcjonowanie na lotnisku w Jasionce Punktu Odpraw Fitosanitarnych jest przede wszystkim związane z możliwością zaferowania podmiotom współpracującym z Portem, bądź też potencjalnie rozważającym podjęcie takiej współpracy, jak najszerszego wachlarza usług, w tym przypadku związanych z lotniczym ruchem towarowym. Zasadność uruchomienia takiego punktu (który notabene pracuje tylko i wyłącznie w systemie doraźnym – kiedy zaistniałaby potrzeba realizacji zadania będącego w obszarze merytorycznym Punktu) podkreśla fakt, iż jest to drugi (po lotnisku Chopina w Warszawie) tego typu punkt odpraw w Polsce, co przy statusie Portu w Jasionce, jako lotniska

rezerwowego dla Portu im. Chopina istotnie wpływa na komplementarność tak przyjętego rozwiązania. Nadmienić należy, że w aktualnych warunkach biznesowych oraz biorąc pod uwagę dynamicznie rozwijające się otoczenie gospodarcze lotniska, fakt powołania Punktu jest i będzie w przyszłości warunkiem współpracy lotniska z podmiotami funkcjonującymi w obszarze szeroko rozumianych usług cargo.

(dowód: akta kontroli str. 433,535-537)

2.2

W dniu 6 listopada 2013 r. podpisany został List Intencyjny, zawarty pomiędzy Portem Lotniczym Rzeszów-Jasionka (RZE) a Departamentem Lotnictwa Miami – Dade (MDAD). W Liście strony uzgodniły, że rozwój transportu lotniczego pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Polską leży we wspólnym interesie, oraz że współpraca pomiędzy Miami a Portem Lotniczym Rzeszów-Jasionka obejmuje zwiększenie przepływu cargo. W związku z tym uznano, że wymieniony dokument stanowi o współpracy, pomiędzy obiema instytucjami, zmierzającej do osiągnięcia ww. założeń.

W cyt. dokumencie Strony uzgodniły (bez zamiaru wykluczenia innych działań) obszar wspólnych interesów, w tym:

- wymianę doświadczeń pomiędzy sektorami działalności lotniczej, a w szczególności działalności technologicznej, operacyjnej i handlowej;
- sprzyjanie wzajemnym możliwościom biznesowym poprzez połączenie potencjału obu organizacji;
- wspieranie wymiany informacji pomiędzy dwoma portami lotniczymi wyrażając nadzieję na konkretną współpracę w stosownym czasie;
- ustalenie wspólnej polityki w odniesieniu do lotniska międzynarodowego oraz organizacji lotniczych;
- rozwój przepływu cargo pomiędzy MDAD oraz Portem Lotniczym Rzeszów-Jasionka tak, aby pozycja obu lotnisk została umocniona na rynkach US, Ameryki Łacińskiej oraz w regionie Wysp Karaibskich jak i na rynku Europy Środkowej.

W świetle powyższych celów, podjęto się wypracowania specjalnego programu pomiędzy stronami uczestniczącymi, w tym dotyczącego:

- ułatwienia przepływu cargo pomiędzy dwoma lotniskami, poprzez działania w odniesieniu do pracowników operacyjnych i wszystkich tych, którzy przyczyniają się do wzrostu ruchu lotniczego pomiędzy lotniskami (szybki i bezpieczny transport towarów);
- zobowiązania się do wymiany informacji odnoszących się do przemysłu cargo na każdym z lotnisk, informacji dotyczących danych statystycznych na każdym lotnisku, planowanego rozwoju infrastruktury lotniskowej oraz ogólnych badań marketingowych prowadzonych na rzecz zwiększenia ruchu cargo na obu lotniskach;
- przeprowadzania analiz możliwości tworzenia środków technicznych w drodze innych porozumień biznesowych w celu promowania ruchu i działalności lotniczej opisanej w tym dokumencie;
- starań obu lotnisk, aby stworzyć grupy techniczne w celu umożliwienia przeprowadzenia edukacyjnych wizyt pomiędzy portami oraz występowania jako ambasadorzy dobrej woli między portami;
- promocji, dzięki normalnemu procesowi marketingowemu obu lotnisk, relacji oraz korzyści płynących ze współpracy na partnerskim lotnisku.

Powyższy List Intencyjny zawarto na czas nieokreślony, z możliwością jego wypowiedzenia przez każdą ze stron, z zachowaniem 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia.

(dowód: akta kontroli str. 489-490)

Realizacja zamierzeń listu intencyjnego w sprawie rozwoju współpracy Spółki i Lotniska w Miami odbywała się poprzez działania informacyjno-edukacyjne i marketingowe (spotkania, wizyty, wymiana informacji, rozmowy handlowe) oraz rzeczowe (podpisanie umowy z firmą Waimea Holding S.A. na budowę terminalu cargo), w tym:

- w dniu 5 maja 2014 r. przedstawiciele Lotniska Miami zapoznali się z infrastrukturą i możliwościami Portu Lotniczego „Rzeszów – Jasionka” Sp. z o.o. w kontekście obsługi frachtowców branych pod uwagę przy realizacji połączenia lotniczego na trasie RZE-MDAD oraz spotkali się z poszczególnymi służbami rzeszowskiego lotniska i zapoznali się z analizą podkarpackiego rynku (import/export). Ponadto Delegacja z Miami odbyła spotkanie z przedstawicielem firmy Waimea Holding S.A., w celu zapoznania się z planami budowy nowego terminala cargo na Lotnisku oraz spotkanie z polskimi touroperatorami w celu prezentacji potencjału turystycznego;
- w dniu 6 maja 2014 r. przedstawiciele Lotniska Miami uczestniczyli w oficjalnym otwarciu Expo Doliny Lotniczej oraz Konferencji Logistycznej „Podkarpacie Bramą do Europy Środkowo-Wschodniej”, podczas której prezentowany był potencjał ekonomiczny Województwa Podkarpackiego. Firmy biorące udział w konferencji miały możliwość przeprowadzenia indywidualnych rozmów handlowych z przedstawicielami Lotniska Miami. Z możliwości podjęcia rozmów skorzystała większość firm biorących udział w forum. Głównym celem forum było zainteresowanie lokalnych przedsiębiorców i producentów możliwością przewozów towarowych cargo;
- w maju 2015 r. przedstawiciele Spółki wspólnie z przedstawicielami lotniska Miami uczestniczyli w targach logistycznych w Monachium (Air Cargo Europe 2015), w trakcie których nawiązano kontakt z liniami lotniczymi oraz spedytorami cargo. Udział w tych targach był istotnym elementem mającym na celu prezentację rzeszowskiego Lotniska jako partnera gotowego do obsługi nawet największych samolotów cargo oraz przyczynił się do poznania oczekiwanych potencjalnych kontrahentów;

Rozwój współpracy Spółki i Lotniska w Miami realizowany był również poprzez zaangażowanie we współpracę z Polsko-Amerykańską Izbą Gospodarczą, która jest także zainteresowana zidentyfikowaniem nadawców frachtu w południowo-wschodniej części USA i Europie.

Ponadto rozwój przepływu cargo realizowany był poprzez nawiązanie współpracy z firmą Waimea Holding S.A. Efektem tej współpracy jest plan budowy nowego terminalu cargo, którego oddanie do użytkowania planowane jest w trzecim kwartale 2016 r. Pozwoli to na wielokrotnienie możliwości tymczasowego magazynowania oraz przygotowania towaru do wysyłki drogą lotniczą. Ważnym atutem budowy terminalu jest jego lokalizacja przy drodze dojazdowej do Lotniska (nr 869). Droga wojewódzka nr 869 (Jasionka – Rudna Mała) ma zostać rozbudowana tak, że będzie biegła równolegle do A4 i połączy Węzeł Rzeszów Zachód i Węzeł Jasionka, umożliwiając łatwiejszy i bezkolizyjny dojazd z A4 i S19 do Lotniska.

(dowód: akta kontroli str. 491-527)

Zarząd Spółki wyjaśnił m.in., że *obecnie władze portu lotniczego „Rzeszów-Jasionka” przygotowują bazę danych z polskimi przedsiębiorcami zainteresowanymi eksportem swoich produktów do Miami. Zbierane są również informacje o przedsiębiorcach zainteresowanych nawiązaniem kontaktów z przedsiębiorcami z obu Ameryk.*

(dowód: akta kontroli str. 491-496)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przekazanym do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdaniu PL-1 *Zestawienie tabelaryczne z danymi o ruchu samolotów, pasażerów i ładunków w porcie lotniczym za rok 2012*, Spółka podała nieprawidłowe dane odnośnie:

- odprawionych towarów, w tym: przesyłki pocztowe zaniżono o 13,5 tony, a ładunki zawyżono o 0,2 tony,
- ruchu pasażerskiego, w tym: liczbę pasażerów w ruchu krajowym zawyżono o 251 osób, a w ruchu międzynarodowym zaniżono o 344 osoby,
- ruchu samolotów lotnictwa cywilnego, które zaniżono o 4 operacje.

W cyt. sprawozdaniu PL-1 podano, że w 2012 r. Lotnisko odprawiło 600,45 ton towarów (ładunki - 201,15 ton i poczta – 399,3 ton), 564.899 pasażerów (w ruchu krajowym – 141.276, w ruchu międzynarodowym – 423.623) oraz 12.351 samolotów.

Zgodnie z ewidencją Spółki w 2012 r. Lotnisko odprawiło 613,8 ton towarów bez RFS (ładunki 201 ton, poczta – 412,8 ton), 564.992 pasażerów (w ruchu krajowym 141.025, w ruchu międzynarodowym – 423.967) oraz 12.355 samolotów.

Powyższe sprawozdanie za 2012 r. przekazano do GUS 2 dni po wyznaczonym terminie, tj. w dniu 28.03.2013 r. w sytuacji, gdy termin wyznaczony na przekazanie był: do 26.03.2013 r.

2. W przekazanym do Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdaniu PL-1 *Zestawienie tabelaryczne z danymi o ruchu samolotów, pasażerów i ładunków w porcie lotniczym za rok 2014*, Spółka podała nieprawidłowe dane dot. liczby pasażerów w ruchu krajowym i ruchu międzynarodowym, tj. w ruchu krajowym zawyżono liczbę pasażerów o 162 osoby, a w ruchu międzynarodowym zaniżono o 162 osoby.

Zgodnie z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o *statystyce publicznej*¹³, *podmioty gospodarki narodowej są obowiązane do przekazania nieodpłatnie danych dotyczących prowadzonej działalności i jej wyników zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej oraz w formie udostępnionym zgodnie z art. 18a ust. 3.*

(dowód: akta kontroli str. 539-544)

Zarząd Spółki, wyjaśniając przyczyny nieprawidłowości stwierdził, że osobą odpowiedzialną za gromadzenie danych statystycznych oraz ich przekazywanie do GUS jest Pan Antoni Lech – Zastępca Dyrektora ds. Operacyjnych i zobowiązał go do złożenia wyjaśnień.

Pan Antoni Lech wyjaśnił, że nieprawidłowości w przekazywaniu danych do GUS wynikały z nieumyślnego wprowadzenia błędnych wartości do sprawozdań, natomiast opóźnienie w przekazaniu sprawozdania spowodowane było przekonaniem, że sprawozdanie PL-1 za 2012 r. należy złożyć do końca I kwartału.

(dowód: akta kontroli str. 545-553)

Ocena cząstkowa

¹³ Dz. U. z 2012 r. poz. 591 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, wnosi o:

- Zapewnienie przekazywania do GUS danych statystycznych zgodnych z prowadzoną ewidencją.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia lutego 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

Kontrolerzy
Krzysztof Pakuła
Główny specjalista k. p.

.....
Podpis

.....
podpis

.....
Maciej Piecki
Starszy inspektor k.p.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096

Podpis